

Toespraak Paul Kumpen
Voorzitter Voka, Vlaams Netwerk van Ondernemingen
De Rentree, 11 september 2017

Geachte Minister-President,
Geachte Mijnheer de voorzitter van de Kamer,
Geachte Ministers en prominenten,
Geachte Ondernemers,

De zomer en de vakantie zijn voorbij. En ja, de zomer heeft eindelijk een federaal akkoord opgeleverd met een hervorming van de vennootschapsbelasting en de arbeidsmarkt. Heel wat goede maatregelen die de ondernemingszin en de concurrentiekracht van onze bedrijven stimuleren. We juichen deze toe maar zullen in de komende weken ook nauw toezien op een goede en transparante uitvoering ten voordele van onze bedrijven want het is niet al goud dat blinkt.

En na de zomer blijft onze Vlaamse economie het goed, zeer goed doen. We horen onze bedrijven slechts klagen over twee zaken: “we vinden geen goede, geschoolde arbeidskrachten meer en als we hen vinden, geraken ze niet tijdig op hun werk!”. Arbeidsmarkt en mobiliteit, meneer de minister-president, moeten vandaag de topprioriteiten zijn van uw Vlaamse regering. Anders dreigen we de heroplevende conjunctuur te fnuiken. We moeten een paar tanden bijsteken - de regering, de administraties, de bedrijven, iedereen- om werk te maken van een snellere mobiliteit en efficiëntere arbeidsmarkt.

Als we arbeidsmarkt zeggen, dan spreken we in één adem over onderwijs. De voorbije weken en dagen is het onderwijs niet uit de media weg te slaan; vaak met het nodige gekibbel en discussie. Maar dit brengt ons niet vooruit. We moeten daarentegen bruggen bouwen tussen iedereen die het goed meent met ons onderwijs. Bruggen bouwen, dat is

wat we vanavond hier proberen te doen tussen de werelden van het onderwijs en het bedrijfsleven.

Sterke bruggen tussen onderwijs en arbeidsmarkt zijn van cruciaal belang willen we de strijd om talent van morgen winnen. We hoorden hier vanavond heel wat positieve zaken over ons onderwijs maar ook terechte bezorgdheden.

Professor Van Damme toonde aan dat er nog steeds belangrijke uitdagingen zijn voor ons onderwijs. Het is belangrijk dat iedereen hierin verantwoordelijkheid neemt. Ook als ondernemers moeten we onze rol spelen.

Daarom willen we vanavond 5 concrete aanbevelingen naar voor schuiven.

5 aanbevelingen die ervoor moeten zorgen dat het onderwijs van morgen ook klaar is voor de arbeidsmarkt van morgen.

Centraal staat het **duaal leren**. Het is wellicht één van de belangrijkste realisaties van de Vlaamse Regering tijdens deze legislatuur. Voka is hier één van de belangrijkste ambassadeurs van. In de loop van de komende jaren moeten we van het duaal leren een succes maken. In Zwitserland loopt 60% van de leerlingen een traject in duale richtingen. En ook landen zoals Duitsland of Denemarken hebben al lang de duale weg gevolgd.

Ook hier moet duaal leren de norm worden, niet de uitzondering.

Daarnaast, en dat hebben vanavond al verschillende keren gehoord, moeten we echt werk maken van **meer dynamische inhoud in ons onderwijs**. Curricula en eindtermen moeten veel sneller aangepast kunnen worden om in te spelen op digitale technologische en maatschappelijke ontwikkelingen. **Een wendbare arbeidsmarkt vraagt wendbaar onderwijs.** Behalve technische kennis worden digitale, probleemoplossende en interpersoonlijke competenties steeds belangrijker. We zijn blij dat ondernemingszin ook een competentie zal worden voor onze leerlingen in het secundair onderwijs.

Daarom willen we ook **innovatieve scholen**, de derde pijler van ons plan. Leren op afstand, blended learning, flexibele leerwegen, digitaal leren. Net zoals bedrijven moeten scholen zich steeds kunnen aanpassen en echte lerende organisaties worden. Innovatieve scholen moeten beloond worden in plaats van afgestraft. Geef de scholen de nodige beleidsruimte en vrijheid om te kunnen experimenteren.

Dit vergt natuurlijk **sterke leerkrachten en sterke directies**. Er is vandaag al een duidelijk tekort aan jonge leerkrachten en het blijft wachten op de hervorming van de lerarenopleiding en het lerarenloopbaanpact. Nochtans hebben we hen meer dan ooit nodig. Laat ons er werk van maken: een aantrekkelijke lerarenloopbaan met sterke aanvangsbegeleiding en diversificatie. Ook vanuit de private sector moet een overstap richting het onderwijs aantrekkelijker gemaakt worden. Schaf daarom eindelijk de vaste benoeming af en creëer zo ruimte voor een nieuwe generatie van jonge ambitieuze leerkrachten.

Dit alles moet tot slot vertaald worden in een **doeltreffend onderwijslandschap**. Vandaag krijgen hogescholen meer geld voor leerlingen die verpleegkunde of sociaal werk studeren dan voor leerlingen in economische of technische richtingen. Dit is niet logisch. We rekenen erop dat de Vlaamse Regering werk maakt van een nieuw financieringsmodel dat kan zorgen voor meer rationalisatie van de opleiding en een focus legt op wat echt nodig is voor de arbeidsmarkt.

Geachte Minister-President,

Wij overhandigen u vandaag ons onderwijsplan omdat wij ervan overtuigd zijn dat ons onderwijs één van de belangrijkste elementen is om ook in de toekomst onze Vlaamse bedrijven tot de wereldtop te laten behoren. Als ondernemerswereld willen we hier actief een rol in spelen en onze verantwoordelijkheid opnemen. Enkel samen kunnen we de uitdagingen echt aanpakken.

We vragen Uw Vlaamse Regering en verantwoordelijke ministers dan ook om snel werk te maken van de hervorming van het secundair onderwijs, het duaal leren, en de nieuwe eindtermen. Geen getalm, gekibbel of oeverloos overleg maar beslissings- en daadkracht. Te beginnen met de goedkeuring van het decreet duaal leren nu vrijdag aanstaande op de ministerraad. Laat ons vandaag een concreet engagement nemen dat we op 1 september 2018 starten met het nieuwe secundair onderwijs, het nieuwe duaal leren én nieuwe eindtermen. Dat is wat we nodig hebben!

Op 11 juli riep Voka de Vlaamse regering op om werk te maken van een toekomstgericht beleid. Veel van de successen van Vlaanderen van de 21e eeuw berusten op structuren van de 20e eeuw. Willen we als Vlaanderen dit succes aanhouden en valoriseren, dan moeten we

durven duidelijke keuzes maken. Willen we de golf van disruptie, digitalisering en informatisering tot een succes maken, dan moeten we nu competente en gedreven jongeren vormen. Onderwijs en het bedrijfsleven zullen dit SAMEN moeten doen en zoals steeds zal u in Voka een partner vinden.

Ik dank u.

Paul Kumpen

Voorzitter Voka

Brussel, 11 september 2017